

I N D E X

Librorum, Tractatum, & Capitulorum Tomi VII.

I.

De usu ciborum.

CAP. I. *Vo ordine Ars medica sit constituenda.* fol. 3

2. *Artis medica diuisio.* 4

3. *Asterius partis qua sanitatem tuetur, commendatio.* *ibid.*

4. *Sanitas quid & eius latitudo.* 5

5. *Docendorum tractandorumque ratio.* fol. 7

6. *Humani corporis natura & digressio.* 8

7. *Temperamenti & eiusdem diuersitatis explicatio.* 10

8. *De spiritibus.* 13

9. *De animi facultatibus.* 17

10. *De humoribus.* 27

11. *De membris & corporis partibus.* 29

12. *De aere.* 30

13. *Exercitationum differentia & utilitates.* 34

14. *De frictionum differentiis ac viribus.* 37

15. *De balneis ac eorum preparatione.* 39

16. *De quiete.* 41

17. *De alimentorum facultatibus.* 42

18. *Condimentorum ratio & usus.* *ibid.*

19. *Saporum natura & temperamentum.* 44

20. *De odoribus.* 46

21. *Ciborum copia & qualitates.* *ibid.*

22. *Ciborum congruens explicatio.* 49

23. *Particularia alimenta pro diuersa hominum natura dari.* *ibid.*

24. *De Tritico.* 52

25. *De hordeo.* 53

26. *De Alica.* 54

27. *De Olyris & Typhis.* *ibid.*

28. *De Avena, Milio, Panicula farre & Oriza.* *ibid.*

29. *De fabis, lentibus, pisis, Cicercula, ciccribus, Phasolis & Lupinis.* 55

30. *De herbarum in alendo facultate ac diuersitate.* 57

31. *De Cucurbitis, cucumeribus, Peponibus & Melopomibus.* 63

II.

De causis signis ac locis morborum.

à 65. ad 108

III.

De urinis.

CAP. I. *Causa concretionis urinae.* 109

2. *Urinarum qua concrescuntur numerus, & reliqua generales differentia.* 110

3. *Causa cur calor separet, frigus conturbet.* *ibid.*

4. *Observationes circa urinas.* 111

5. *Urina concreta ac eadem turbida, cur etiam iumentorum urina turbida.* *ibid.*

6. *Iudicia ex turbulentia & claritate urine.* 113

7. *Confusa urina quid, urine partes quos.* 114

8. *Turbidum ab humore fieri & quali.* 115

9. *Turbida urina in quo à crassa & concreta differat.* *ibid.*

10. *Turbida urina, quibus in casibus non omnino sit lethalis.* *ibid.*

11. *Sedimentum & confusionis materiam eandem esse. Ideo & plerumque turbulentia.* 116

12. *Sedimentum quomodo fiat & ubi.* *ibid.*

13. *Cur initiis morborum cruda urina appareant.* 117

à 2. 14. Urina

Index Capitem.

14. <i>Vrina ubi tingitur.</i>	118
15. <i>Qua his libris de Vrinis non determinantur.</i>	119
16. <i>Vrina color qualis, & in quo à sero sanguinis & sudore differant.</i>	<i>ibidem.</i>
17. <i>Sedimentum quid sit & ubi fiat.</i>	120
18. <i>Contenta urinarum, cur alba & quomodo.</i>	122
19. <i>Non omnis alba hypostasis bona.</i>	<i>ibidem.</i>
20. <i>Vniuersalis eorum qua subsident partitio.</i>	<i>ibid.</i>
21. <i>Hypostasis bona differentia.</i>	folio 123
22. <i>Crudi humoris hypostasim reserentis natura.</i>	<i>ibid.</i>
23. <i>Vrina non esse signum fallax.</i>	folio 124
24. <i>Vrinam vices gerere signi & excrementi.</i>	125
25. <i>Quenam per urinam potissimè expurgari soleant.</i>	<i>ibid.</i>
26. <i>Per urinas qua partes magis expurgentur.</i>	126
27. <i>Materia qua per urinas educuntur, aut in eis continentur.</i>	<i>ibid.</i>
28. <i>Retrimentorum cognitio atque differentia.</i>	129
29. <i>Actuarij reprehensio, & de ordine horum librorum.</i>	130
30. <i>De crusta & Ephelcide.</i>	132
31. <i>Vrina generatio & substantia.</i>	<i>ibidem.</i>
32. <i>Vrina quomodo retineatur aut emittatur.</i>	134
33. <i>Vrinarum qua concrescunt varietas.</i>	<i>ibid.</i>
34. <i>Vrinarum concretarum discrimen.</i>	folio 135
35. <i>Vrinarum turbidarum differentia.</i>	<i>ibidem.</i>
36. <i>Causæ mota & tempus urinarum in corpore.</i>	136
37. <i>Vrina quo tempore contemplanda; & quomodo seruanda.</i>	137
38. <i>Substantia urinarum varietas.</i>	139
39. <i>Vrina nigra causa.</i>	140
40. <i>Vrina sedimentum.</i>	141
41. <i>De Hypostasi.</i>	142

IV.

Ars curandi parua; quæ est absolutissima medendi methodus. à fol. 143. vsque ad 199

V.

De methodo medendi.

SECTIO I.

- CAP. I. **Q**uod insanabiles morbos curare aggredimur. 203
1. *Quod in victu procedunt augendo versus statum.* *ibid.*
 2. *Quod nimium pingui utuntur dando carnes & oua.* 204
 3. *Quod contusa & aquam carnis exhibent.* *ibid.*
 4. *Quod laudant olera, tanquam cibos.* *ibid.*
 5. *Quod vinum negant ægris.* *ibid.*
 6. *Quod melones præponunt multis fructibus.* 205
 7. *Quod cibum uberiorem dant in prandio quam in cœna.* *ibid.*
 8. *Quod omni leui causa consulunt medicinas.* 206
 9. *Quod carnes piscibus præponant in omni febriente.* *ibid.*
 10. *Quod auxilia simplicia & composita corrupta habeant.* *ibid.*
 11. *Quod aquis destillatis utuntur.* 307
 12. *Quod utuntur simplicibus.* *ibid.*
 13. *Quod vnus modus medendi est vniuersalis.* *ibid.*
 14. *Quod nunquam à principio purgant eradicatione.* 208
 15. *Quod à principio semper à leuioribus inchoant.* *ibid.*
 16. *Quod vitant aut procrastinant sanguinis minutionem.* *ibid.*
 17. *Quod partem materia purgant in morbis quietis.* 209
 18. *Quod nutriunt & purgant in statu.* *ibid.*
 19. *Quod omnibus purgationem post statum saltem expedire putant.* *ibidem.*
 20. *Quod non utuntur medicinis nisi quas appellans benedictas.* 210
 21. *Quod materiam semper euacuant paulatim ac concoquant.* *ibid.*
 22. *Quod*

Index Capitulorum.

23. Quod dicunt non omnes morbos ad Phisicum spectare. ibid. 24. Quod luxa positiones observant, ut non dent medicinas. 211 25. Quod de inutilibus quibuscunque rebus decertant. ibid. 26. Quod frictiones dimittunt frequentes. ibid. 27. Quod roborationem ventriculi pretereunt. ibid. 28. Quod in Bubonibus extrinsecis venam incidunt. 212 29. Quod in laterali morbo minuunt ab aduerso vel in pede. ibid. 30. Quod in urinis turbatis sanguinem mittunt. ibid. 31. Quod in hamoptoicorum curatione sunt segnes. 213 32. Quod in cognitione hamoptoicorum proprie aberrant. ibid. 33. Quod administrent puluerem cordialem cum cibis. ibid. 34. Quod in vermium cura, dant res leues & incognitas. 214 35. Quod in febre pestilentiali procedunt cum infrigidantibus. 215 36. Quod pulicarem morborum morbillum credunt. ibid. 37. Quod in morbi Gallici dignotione causis & cura peccant. 216 38. Quod non expectant operationem medicinarum. ibid. 39. Quod in doloribus non utuntur propriis. ibid. 40. Quod in vehementibus doloribus timent mittere sanguinem. ibid. 41. Quod in nephriti utuntur diureticis cibis. ibid. 42. Quod concoquentia trina faciunt. 217 43. Quod in hydrope utuntur soldanella. ibid. 44. Quod fluxibus cum febre dant cassiam. ibid. 45. Quod cataporia dant proxime à cæna, vel ante cænam. ibid. 46. Quod in matre puerorum cum febre dant rutam & castoreum. ibidem. 47. Quod saepe derelinquunt egros, qui postmodum sanantur. 218 48. Quod nouiter quedam medicinalia dant. ibid. 49. Quod thermarum aquas sæpenumero dant, & malo modo. ibid. 50. Quod in distillationibus ex igne caustoria exhibent. 219 51. Quod aloem proficuum ac salutarem in uita regimine credunt. ibid.	<p>52. Quod in vere purgant, & minuunt plurimos quibus nocent. ibid.</p> <p>53. Quod balnea crurium & manuum in febris persuadent. ibid.</p> <p>54. Quod cibant in nocte. 220</p> <p>55. Quod vitant creticos, qui non sunt dies cretici. ibid.</p> <p>56. Quod purgant in morbis iuncturarum. ibid.</p> <p>57. Quod utuntur temperatis in complicatis affectibus. ibid.</p> <p>58. Quod aurum imponunt coquina. 224</p> <p>59. Quod non observant momentaneam concoctionem. ibid.</p> <p>60. Quod accidentibus curam exhibent. ibid.</p> <p>61. Quod vitant hyemem in detrahendo sanguinem. 225</p> <p>62. Quod dant cassiam post incisionem venæ. ibid.</p> <p>63. Quod fluentibus mensibus timent venam incidere. ibid.</p> <p>64. Quod non audent scalpere in cucurbitulis absque purgatione. ibid.</p> <p>65. Quod curant phthisicos fucosa cura. 226.</p> <p>66. Quod exturbant egros à somno. 227</p> <p>67. Quod inungunt renes ex unguento Galeni. ibid.</p> <p>68. Quod quandoque praponunt medicamentum sectioni venæ. ibid.</p> <p>69. Quod utuntur iuribus in confortando ventriculum. 228</p> <p>70. Quod in hectica dant medicinas. ibidem.</p> <p>71. Quod derelinquunt usum incisionis arteriarum. ibid.</p> <p>72. Quod prohibent aerem liberum ab agris. 229</p> <p>73. Quod exercitationem à cibo noxiam existimant. ibid.</p> <p>74. Quod dant in articulari morbo & podagra decocta cum vino. ibid.</p> <p>75. Quod in capitis vulneribus ossis te-
rebrationem frustra molliuntur. fo-
lio 230</p> <p>76. Quod in renum lapide à precipuis ab-
stinent auxilium venæ sectione & purga-
tione. 231</p> <p>77. Quod medicamenta venenum continen-
tia refugunt. ibid.</p> <p>78. Quod purgationem venæ sectioni præ-
ferunt. 232</p> <p>79. Quod instrumenta plurima ad chirur-
giam necessaria ignorant. ibid.</p> <p>80. Quod in febris pestilentialibus, vi-
ctus tenuitatem perperam imperant. 233</p> |
|---|---|

Index Capitum.

81. Quod in doloribus partis que ad ventrem attinet, enemata intempestive exhibent. ibid.
82. Quod in cholica oleis exterius ac pinguedine utuntur. 234
83. Quod exhibent album cibum agris, deinde obseruant res nullius momenti. ibid.
84. Quod rhabarbarum in cholica, in asclite, in podagra & siccis temperaturis nocet. 235
85. Quod agris & sanis consulunt ut super plumam dormiant. 236
86. Quod sal & acetaria ab agris remouent. ibid.
87. Quod vinum in exhibitione ligni Indi coquunt. 237
88. Quod expurgantia medicamenta in diuersorum purgantium natura consciunt. ibid.
89. Quod raro & oscitanter administrationem exercent Anatomicam. 238
90. Quod laserpitij succum ignorant, precipuis vero carent auxiliis. 239
91. Quod loco sectionis ac cauterij, escharaticis exemplis utuntur. 240
92. Quod sepius in febrium sine balnea pretermittant. ibid.
93. Quod in capitis & superiorum membrorum percussionibus ac vulneribus, non purgant validis medicamentis. 242
94. Quod in pectoris morbis conantur medicamenta expurgantia exhibere. 243
95. Quod posum inter cibos administrant. ibid.
96. Quod ptisana usum pretermiserunt, tum maxime secundum propriam rationem. ibid.
97. Quod in attoniti morbi cura seu apoplexia, non uno modo curant. 244
98. Quod in hydrope, asclite, secundo ventrem, aberrant. ibid.
99. Quod frustra timent lac & oua in febribus, curque abstinerim à difficilibus questionibus. 245
100. Quod scriptores horum temporum plus consulunt ornamento orationis, quam utilitati legendi. ibid.

SECTIO II.

De simplicium medicamentorum nocumentis. à 247. ad 252

SECTIO III.

De admirandis curationibus & predictionibus morborum.

CURATIO I. DE Atra bile & lepra.

1. De antiquato ulcere cruris cum aliis symptomatis. 253
2. De melancholia & comitali morbo. ibid.
3. De tabe simplici. 254
4. De Phroë exquisita, & sanguinis sputo. ibid.
5. De Phroë febre, tussi, sputo parisi & spirandi difficultate. ibid.
6. De Phroë febre, tussi, sputo parisi & spirandi difficultate. ibid.
7. 8. & 9. De Empyemate. 255
10. De summa tabe cum fluxu ventris. ibid.
11. De distillatione & febre continua. ibid.
12. De morbo Gallico, hectica, duplici tertiana & aliis. ibid.
13. De Spirandi difficultate. 256
14. De renum calculo. ibid.
15. De Opisthorono. ibid.
16. De articularum morbis. 257
17. De Scia morbo. ibid.
18. De omnium membrorum contractione. 258
19. De Podagra. ibid.
20. De cæcitate. ibid.
21. De febre singultuosa & de continua. ibid.
22. De vertigine. 259
23. De febre & catalepsi. ibid.
24. De quartana duplici. ibid.
25. De uteri antiquis doloribus. ibid.
26. De inexpugnabili dolore precordiorum. ibid.
27. De urina profluio & sanguinis mictu. 260
28. De dolore capitis cum tussi & difficultate spirandi. ibid.
29. De Hectica, atbridite, tabe, hydropisi & ulcere perforante vesicam. ibid.
30. De Hectica, lepra & ascite. 261

VI.

De Radice Cina. 265

VII.

De Cyna radice seu de decoctis. à 266. ad 270

VIII.

De Sarza parilia. 271

IX.

De oxymelitis vsu in pleuritide. ibid.

X.

Index Caputum.

X.

DE VENENIS.

LIBER I.

Qui est de essentia & causis illorum.

- CAP. I. **V**enenum quid sit, & quomodo à Iurisconsultis accipiat. 276
2. Medico an liceat tractare de venenis, & quatenus, & quomodo cum Principibus excusare se debeat. 277
 3. Qua sint cognoscenda de venenis. 279
 4. Qua propria ratio agendi venenorum. *ibid.*
 5. Prima diuisio venenorum ex ratione ortus. 281
 6. De veneno per se genito. 282
 7. De putredine & corruptione. 283
 8. De Natura corruptorum. 284
 9. De veneno contracto ab aëre & aqua, & causis & differentiis eius. 285
 10. De febris variis ex corruptione eorundem. 288
 11. Secunda diuisio veneni in contagiosum & proprium. 289
 12. Quaestiones & Problemata de contagio. *ibid.*
 13. De quinque partibus nostri corporis, quibus maxime contagium communicatur. 291.
 14. De febre, bubonia, & in quibus rebus potissime communicetur. 292
 15. De veneno, à morsu, ictu vulnere. 294.
 16. De veneno illito, aut ex contractu, odore & umbra. 295
 17. De veneficio, fascino, praestigio. 297
 18. De veneno epoto. 299
 19. De veneno calido. 300
 20. An detur venenum frigidum. *ibid.*
 21. De veneno à substantia. 301
 22. De veneno Tabefaciente. 303
 23. De veneno putrefaciente. 304
 24. De veneno erodente. 305
 25. De veneno ab occulta qualitate, & quanam sint haec. 306
 26. De tertia diuisione veneni in praesentaneum & temporaneum, & de causa eius. 307
 27. De quarta diuisione veneni, in lethalem & non lethalem. 309
 28. De quinta diuisione veneni materia ratione. 310

LIBER II.

De Venenis.

- CAP. I. **D**E signis generalibus veneni, dum est praesens, dum deuoratur, dum iam assumptum est congeniti: de prognosticis. 310
2. De signis veneni assumpti, iuxta species suas, & etiam temporanei. 314
 3. De signis venenorum, & specierum & potentia illorum. 316
 4. Signa morsus, & ictus venenati, ubi de cane rabido. 317
 5. Signa animalium venenatorum. 318
 6. Signa vulnerum venenatorum. 319
 7. Signa affectorum venefico & fascino. 320
 8. Signa latitantis in rebus veneni aut venefici. 321
 9. Signa morborum pestilentium. 322
 10. Signa aëris & aqua corruptorum. 323
 11. Signa pestilentia bubonica. 324
 12. Signa mortui ex peste. 325
 13. Signa mortui ex veneno. *ibid.*
 14. Alexipharmaca qua sint, & eorum cognitio. *ibid.*

LIBER III.

De cura Venenorum.

- CAP. I. **C**ustodia à venenis. 326
1. Ea que nos defendunt à noxa venenorum. 327
 2. De cura venenorum generali. 328
 3. Cura veneni calidi. 330
 4. Cura veneni, quod frigidum esse dicunt. 331
 5. Cura veneni à substantia, & tabefaciente. 332
 6. Cura veneni putrefaciente. 333
 7. Cura veneni erodentis. 334
 8. Cura veneni à proprietate agentis. 335
 9. Cura morsus, & ictus venenati animalis. *ibid.*
 10. Cura morsus canis rabidi. 336
 11. Cura vulnerum venenatorum & in quo differant à morsibus & ictibus. 337
 12. Cura nozarum ex inunctionibus & suffribus factis cum hydrargyro. 338
 13. Cura venenorum illitorum, odorum venenatorum, umbrarumque lethiferarum. 339
 14. Cura veneficiorum philtorum, frigidorum, praestigarum & fascino. 341
 15. De cura veneni temporanei. 342
 17. De

Index Capitum.

17. De modo tractandi venena sine noxa. 343
18. De cura indice luis, elephantiasis, scabiei, pediculorum, phthisis, atque similia. *ibid.*
19. De custodia ab aere pestilenti. 344
20. De cura febris pestilentis ab aere. 345
21. De cura pestis bubonica. 348
22. De custodia tractantium huiusmodi agros. 349
23. De Alexipharmacorum compositione & numero. *ibid.*
24. Succidaneorum communium Alexipharmacorum nostrorum. 351
25. De laterali morbo pestifero curando. *ibid.*
26. De cura dispositionum venenis succidentium. 353
-

XI.

Commentaria in librum Hippocratis de Alimento, à fol. 356. vsque ad finem huius Tomi.

HIERONY